

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 32/1

8 նոյեմբերի 2016թ.

Քննարկվեց «Գասուն» ՍՊԸ գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ 08.09.2016թ. թիվ 2131308 ակտի դեմ:

«Գասուն» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

Համաձայն ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ ակտի 15.07.2016թ. թիվ 2131308 հանձնարարագրի համապատասխան պաշտոնատար անձանց կողմից «Գասուն» ՍՊԸ-ում (այսուհետ նաև՝ ընկերություն) իրականացվել է օրենքով սահմանված ելակետային տվյալների և գործակիցների ճշտության ստուգում: Կենտրոնի ՀՏ 08.09.2016թ. կազմված թիվ 2131308 ստուգման ակտով արձանագրվել է, որ ընկերության կողմից երթուղու սպասարկմանը ներգրավված ավտոբուսների և միկրոավտոբուսների քանակը, ներառյալ նաև պահուստային միկրոավտոբուսների թիվը կազմել է ընդհանուր թվով 15 տրանսպորտային միջոց: Ըստ արձանագրված ստուգվող ժամանակաշրջանում ընկերության կողմից տարբեր ամիսներում պակաս է հաշվարկվել և ցույց տրվել հաստատագրված վճարի հայտարարություններով՝ ելակետային տվյալների մեծությունը, այն է՝ 2014թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսներին և 2015թ. հունվար-հունիս ամիսներին պակաս է հայտարարվել 6 տրանսպորտային միջոց, 2015թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսներին՝ 5 տրանսպորտային միջոց և հունվար-օգոստոս ամիսներին 7 տրանսպորտային միջոց: Տվյալ դեպքում ստուգումն իրականացնող պաշտանատար անձինք, հիմք ընդունելով «Հաստատագրված վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 4-րդ կետի 1-ին և 2-րդ պարբերության պահանջները առանց հաշվի առնելու ընկերության կողմից ստուգվող ժամանակաշրջանում փաստացի ցույց տրված ելակետային տվյալների տարբերությունը, արձանագրվել է ստուգվող ժամանակաշրջանում վերը նշված համապատասխանաբար ըստ կիսամյակների նվազ ներկայացրած ելակետային տվյալներ և ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ և 23-րդ հոդվածներով ընկերությանը լրացուցիչ վճարման ենթակա պարտավորություն է առաջադրվել ընդհանուր գումարով՝ 12.655.294 ՀՀ դրամ:

Գանգատում բերված են «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետի, 8-րդ հոդվածի 1-ին կետի դ) ենթակետի դրույթները:

Տվյալ դեպքում ակտով արձանագրված՝ ընկերության կողմից պակաս ցույց տրված ելակետային տվյալները չեն համապատասխանում իրականությանը, քանի որ համաձայն «Հաստատագրված վճարի մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 4-րդ կետի 1-ին պարբերության՝

1. Մինչև 17-ը ներառյալ նստատեղ ունեցող միկրոավտոբուսներով ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ իրականացնելու դեպքում տվյալ ամսվա համար հաշվարկված և վճարման ենթակա հաստատագրված վճարի չափը չի կարող պակաս լինել տվյալ երթուղու սպասարկման համար անհրաժեշտ միկրոավտոբուսների (առանց պահուստային տրանսպորտային միջոցի) քանակին համապատասխան սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգով հաշվարկված հաստատագրված վճարի ընդհանուր գումարից:

Այսինքն, պակաս ցույց տրված ընդհանուր հանրագումարի մեջ ներառել են նաև պահուստային տրանսպորտային միջոցների թվաքանակը, այնինչ օրենքում հստակ ամրագրված է (առանց պահուստային տրանսպորտային միջոցի): Ինչպես նաև փաստացի ներկայացրած ելակետային տվյալների համաձայն նույնիսկ եթե ընդունենք, որ երթուղու սպասարկման համար առանց պահուստային տրանսպորտային միջոցների փաստացի շահագործման ենթակա տրանսպորտային միջոցների թվաքանակը, նույնպես չի համապատասխանում իրականությանը ինչպես թվաքանակին, այնպես էլ համապատասխանաբար ժամանակահատվածների համար լրացուցիչ առաջադրված պարտավորության հանրագումարին, այն է՝ համաձայն ստուգման ակտի 2014թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսներին պակաս է հայտարարագրվել 6 տրանսպորտային միջոց, սակայն փաստացի պակաս հայտարարագրվածը 3 տրանսպորտային միջոց է, որոնց գումարը կազմում է $3 \cdot 40560 = 121680$ դրամ մեկ ամսվա համար և համապատասխանաբար $6 \cdot 121680 = 730080$ դրամ վեց ամսվա համար:

Համաձայն ստուգման ակտի 2015թ. հունվար-հունիս ամիսներին պակաս է հայտարարագրվել 6 տրանսպորտային միջոց, սակայն փաստացի պակաս հայտարարագրվածը 3 տրանսպորտային միջոց է, որոնց գումարը կազմում է $3 \cdot 40560 = 121680$ դրամ մեկ ամսվա համար և $6 \cdot 121680 = 730080$ դրամ վեց ամսվա համար:

Համաձայն ստուգման ակտի 2015թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսներին պակաս է հայտարարագրվել 5 տրանսպորտային միջոց, սակայն փաստացի պակաս հայտարարագրվածը 2 տրանսպորտային միջոց է, որոնց գումարը կազմում է $2 \cdot 40560 = 81120$ դրամ մեկ ամսվա համար և $6 \cdot 81120 = 486720$ դրամ վեց ամսվա համար:

Համաձայն ստուգման ակտի՝ 2016թ. հունվար-հունիս ամիսներին պակաս է հայտարարագրվել 7 տրանսպորտային միջոց, սակայն փաստացի պակաս հայտարարագրվածը 2 տրանսպորտային միջոց է, որոնց գումարը կազմում է $2 \cdot 40560 = 81120$ դրամ մեկ ամսվա համար և $6 \cdot 81120 = 486720$ դրամ վեց ամսվա համար:

Համաձայն ստուգման ակտի՝ 2016թ. հուլիս-օգոստոս ամիսներին պակաս է հայտարարագրվել 7 տրանսպորտային միջոց, սակայն փաստացի պակաս հայտարարագրվածը 2 տրանսպորտային միջոց է, որոնց գումարը կազմում է $2 \cdot 40560 = 81120$ դրամ մեկ ամսվա համար և $2 \cdot 81120 = 162240$ դրամ երկու ամսվա համար:

Ընդհանուր խախտման գումարը կազմել է 2.595.840 դրամ:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 29-րդ հոդվածի 2-րդ կետի դ) ենթակետի համաձայն՝ վարչական ակտում պետք է ներառվի քննարկվող հարցի բովանդակությունը: Տվյալ դեպքում չի նշվել, թե որ պետհամարանիշի՝ դեղին հիմնագույնի տրանսպորտային միջոցներն են ներառվել ընկերության կողմից հարկային մարմին ներկայացրած հայտարարությունների մեջ և որոնք, որ ընտրության մրցույթի անցկացման կարգի համաձայն ընկերության կողմից հայտով ներկայացրած որ տրանսպորտային միջոցներն են և որ պետհամարանիշով չեն ներառվել հայտարարությունների մեջ, ինչպես նաև հաշվի չեն առնվել այն տրանսպորտային միջոցները, որոնց դեղին հիմնագույնի համարանիշները շահագործումից հանվել են և որոնք են մնացել փաստացի շահագործման ենթակա:

Խախտվել են «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի, քանի որ 16.08.2016թ. կազմված ստուգման ակտի նախգիծը ստորագրված է եղել ստուգումն իրականացնող միայն մեկ պաշտոնատար անձի կողմից:

2014թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսներին փաստացի շահագործվել է 11 տրանսպորտային միջոց, պահուստային տրանսպորտային միջոցները եղել են երեքը:

Մեկ տրանսպորտային միջոց անսարք լինելու պատճառով երբևիցե չի շահագործվել, որի համար չի հանվել նույնիսկ դեղին հիմնագույնի համարանիշ:

2015թ. հունվար-մարտ ամիսներին փաստացի շահագործվել է 11 տրանսպորտային միջոց, պահուստային տրանսպորտային միջոցները եղել են երեքը:

2015թ. ապրիլ-հունիս ամիսներին փաստացի շահագործվել է 11 տրանսպորտային միջոց, պահուստային տրանսպորտային միջոցները եղել են երեքը: 16-45L դեղին հիմնագույնի համարանիշը հանձնվել է 27.03.2015թ-ին:

2015թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսներին փաստացի շահագործվել է 10 տրանսպորտային միջոց, իսկ 22-52L համարանիշի տրանսպորտային միջոցը անսարք լինելու պատճառով 2015թ. հուլիս ամսից չի շահագործվել: Պահուստային տրանսպորտային միջոցները եղել են երկուսը:

2016թ. հունվար-փետրվար ամիսներին փաստացի շահագործվել է 10 տրանսպորտային միջոց: 03-13L և 22-52L համարանիշի տրանսպորտային միջոցների դեղին հիմնագույնի համարները հանձնվել են 13.02.2016թ-ին: Պահուստային տրանսպորտային միջոցը եղել է մեկը:

2016թ. մարտ-հունիս ամիսներին փաստացի շահագործվել է 10 տրանսպորտային միջոց, պահուստային տրանսպորտային միջոցը եղել է մեկը:

2016թ. հուլիս-օգոստոս ամիսներին փաստացի շահագործվել է 10 տրանսպորտային միջոց, պահուստային տրանսպորտային միջոցը եղել է մեկը:

Ընկերությունը մասնակցել է 29.07.2016թ. ՀՀ ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային տրանսպորտով ուղևորների կանոնավոր փոխադրումն իրականացնող կազմակերպությունների ընտրության մրցույթին 11 դեղին հիմնագույնի համարանիշների և 4 պետ. համարանիշների տրանսպորտային միջոցներով, որոնց համար հուլիս-օգոստոս ամիսներին դեղին հիմնագույնի համարանիշներ դեռ չէին հանվել մինչև ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարության կողմից մրցույթների ամփոփումը, որից հետո նախարարության կողմից տրված տեղեկանքի հիման վրա կհանվեն 4 պետ. համարանիշներով տրանսպորտային միջոցների համար դեղին հիմնագույնի համարանիշները:

Ընկերության նկատմամբ ստուգման ակտով առաջադրվել է ոչ հիմնավոր լրացուցիչ հարկային պարտավորություններ՝ ընդհանուր գումարով 12.770.639 դրամի չափով:

Ընկերությունը բիզնեսի կազմակերպման համար ձեռք է բերել ապառիկով տրանսպորտային միջոցներ 84000000 ՀՀ դրամի չափով:

Ստուգվող ժամանակաշրջանում ՀՀ պետական բյուջե է վճարվել ընդամենը 19835650 դրամ:

Ընկերությունը ունի 15 աշխատող և ստուգման ակտում նշված պարտավորությունն ավելանալու դեպքում ընկերությունը չի կարողանա դուրս գալ այդ ճգնաժամից և մոտ 15 ընտանիք կմնա առանց հիմնական ապրուստի համար անհրաժեշտ զամբյուղի, ինչպես նաև ընկերությունը ստիպված կլինի բարձրացնել 1 տոմսի արժեքը և սպասարկել ազգաբնակչությանը 1300 դրամով, որը լուրջ դժգոհություն կառաջացնի ազգաբնակչության մեջ:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ընկերությունը խնդրում է անվավեր ճանաչել վերը նշված չհիմնավորված պարտավորությունների մասով առաջադրված պարտավորությունները և ակտում կատարել փոփոխություններ ընկերության կողմից փաստացի պակաս հայտարարագրված տրանսպորտային միջոցների չափով (ըստ ժամանակաշրջանների և թվաքանակի արդեն իսկ նշվել է), որը կազմում է 2.595.840 դրամ:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ պետի 15.07.2016թ. թիվ 21231308 հանձնարարագրի համաձայն «Գասուռ» ՍՊԸ-ում կատարվել է օրենքով սահմանված ելակետային տվյալների և գործակիցների ճշտության ստուգում: Արդյունքում 08.09.2016թ. կազմվել է հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ թիվ 2131308 ակտը (այսուհետ նաև՝ Ակտ), որով լրացուցիչ վճարման է առաջադրվել ընդամենը 12.770.639 դրամ:

Ակտի 1-ին կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ տվյալ երթուղու սպասարկմանը ներգրավվող ավտոբուսների (միկրոավտոբուսների) քանակը, ներառյալ նաև պահուստային միկրոավտոբուսների թիվը, կազմել է 15 տրանսպորտային միջոց: Ստուգվող ժամանակաշրջանում տարբեր ամիսներում ընկերությունը հաստատագրված վճարի հայտարարագրերով պակաս է հայտարարագրել հաստատագրված վճարի ելակետային տվյալների մեծությունը՝ 2014թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսներին և 2015թ. հունվար-հունիս ամիսների ելակետային տվյալների մեծությունը պակաս է հայտարարագրել 6 տրանսպորտային միջոցով, 2015թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսներին՝ 5 տրանսպորտային միջոցով և 2016թ. հունվար-օգոստոս ամիսներին 7 տրանսպորտային միջոցով: Խախտվել են «Հաստատագրված վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 4-րդ կետի պահանջները: Արդյունքում ղեկավարվելով «Հաստատագրված վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ, 39-41-րդ հոդվածների, 94-րդ հոդվածի և «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 23-րդ և 25-րդ հոդվածների դրույթներով հաստատագրված վճարի գծով լրացուցիչ վճարման է առաջադրվել ընդամենը 12.770.639 դրամ:

Քննարկվող դեպքում ընկերությունը զբաղվել է Երևան-Վանաձոր-Երևան երթուղու ուղևորափոխադրումների կազմակերպման գործունեությամբ: Ընդ որում, իրականացված համապատասխան մրցույթներով նախատեսվել է, որ նշված երթուղու ուղևորափոխադրումները պետք է իրականացվեն թվով 15 տրանսպորտային միջոցով, այդ թվում՝ թվով 3 պահուստային տրանսպորտային միջոց:

«Հաստատագրված վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն. «Մինչև 17-ը ներառյալ նստատեղ ունեցող միկրոավտոբուսներով Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ իրականացնելու դեպքում տվյալ ամսվա համար հաշվարկված և վճարման ենթակա հաստատագրված վճարի չափը չի կարող պակաս լինել տվյալ երթուղու սպասարկման համար անհրաժեշտ միկրոավտոբուսների (առանց պահուստային տրանսպորտային միջոցի) քանակին համապատասխան սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգով հաշվարկված հաստատագրված վճարի ընդհանուր գումարից:

Եթե միկրոավտոբուսների քանակը, որոնց վերաբերյալ վճարողի կողմից սահմանված կարգով նախապես ներկայացվել են հայտարարություններ, պակաս է կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ իրականացնելու համար տվյալ երթուղու սպասարկման համար անհրաժեշտ միկրոավտոբուսների (առանց պահուստային տրանսպորտային միջոցի) քանակից, ապա տվյալ ամսվա համար հաստատագրված վճարի չափը որոշվում է տվյալ երթուղու սպասարկման համար անհրաժեշտ միկրոավտոբուսների (ներառյալ՝ պահուստային տրանսպորտային միջոցների) քանակով՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգով»:

Տվյալ դեպքում ընկերության կողմից 2014թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսների և 2015թ. հունվար-հունիս ամիսների համար հարկային տեսչություն ներկայացված հաստատագրված վճարի հայտարարագրերով ելակետային տվյալների մեծությունը պակաս է հայտարարագրվել 6 տրանսպորտային միջոցով, այդ թվում՝ 3 տրանսպորտային միջոց պահուստային: Մասնավորապես, հայտարարագրերով կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ իրականացնելու համար տվյալ երթուղու սպասարկման համար անհրաժեշտ միկրոավտոբուսների քանակը (առանց պահուստային տրանսպորտային միջոցի) 12 փոխարեն ցույց է տրվել 9, հետևապես նշված ժամանակահատվածների հաստատագրված վճարի չափը պետք է որոշվեր հիմք ընդունելով տվյալ երթուղու սպասարկման համար անհրաժեշտ միկրոավտոբուսների քանակը, ներառյալ՝ պահուստային տրանսպորտային միջոցների քանակը:

Հաստատագրված վճարի չափը նման ձևով պետք է որոշվեր նաև 2015թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսների և 2016թ. հունվար-հունիս և հուլիս-օգոստոս ամիսների համար, ինչը, սակայն, ընկերության կողմից չի կատարվել:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ Ակտի 1-ին կետով խախտումներն արձանագրվել են ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան:

Ինչ վերաբերվում է գանգատում բերված պնդումներին, որ ստուգումն իրականացվել է երեք պաշտոնատար անձանց կողմից, սակայն Ակտի նախագիծը ստորագրել է միայն մեկը, ապա այդ կապակցությամբ հարկ է նշել, որ Ակտի նախագիծը կազմելու պահին այն չստորագրած անձինք գտնվել են արձակուրդում (հիմք՝ Կենտրոնի ՀՏ պետի 27.07.2016թ. թիվ 211 և 05.08.2016թ. թիվ 230 հրամանները):

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ 08.09.2016թ. թիվ 2131308 ակտը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ